

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 10. rožnika 1894.

Štev. 16.

Koroške razmere pred državnim zborom.

Vsako leto razkrivajo slovenski poslanci v državnem zboru nenaravne koroške razmere in hude krivice, ki jih moramo Slovenci v tej deželi trpeti. Gotovo jim moramo za to hvaležni biti. Tudi letos so se za nas krepko oglašali. Posebno je poslanec dr. Gregorec temeljito razložil žalostno stanje koroškega šolstva, kateri govor smo priobčili v zadnjih „Mirovih“ številkah. Upamo, da so vsi naši bralci ta izvrstni govor pazljivo prebrali. Povedal je, kako se godi s tistimi 3 slovenskimi urami in kako se vse stori, da otroci večinoma še tistih treh slovenskih ur ne obiskujejo. Rekel je, kako je nespametno, da se od slovenskih otrok tirja, naj bi se v 3 urah vsega tega po slovensko naučili, česar se nemški otroci v svojem jeziku učijo 12 ur na teden, po vrhu pa naj bi se vsega tega naučili še v nemščini. Povedal je, da je na Koroškem 24 trdo nemških šol, v ktere hodi 3111 slovenskih otrok, s katerimi učitelj celo leto ne spregovori slovenske besedice. Nadalje je 84 dvojezičnih šol, v ktere hodi 10.188 slovenskih otrok. Slovenci bi bili zadovoljni, je rekel, ko bi bile te šole v resnici dvojezične, namreč da bi bil učni jezik slovenski, nemščina pa bi se tako zraven učila vsaki teden nekaj ur. Tako se pa le v prvem razredu uči slovensko branje, v viših razredih je pa vse nemško, tako da otroci še tisto slovensko branje pozabijo, kar so se ga v prvem letu naučili. Učne knjige so tudi vse nemške, zato se morajo te šole le nemške, nikakor pa dvojezične imenovati. Potem je povedal, da je na vseh 114 šolah, v ktere hodijo slovenski otroci, 202 učiteljev, od katerih jih pa le 120 slovensko zna, 82 je pa trdih Nemcev med njimi, ki torej ne morejo po slovensko učiti, če bi prav hoteli. Pritožil se je, da deželna šolska oblast premalo za to skrbi, da bi dobila več slovenske zmožnih učiteljev. Obžaloval je tudi, kakor že prej dr. Ferjančič v svojem govoru (glej „Mir“ št. 12.), da je bil učitelj Moro izbran za šolskega nadzornika, ki je v neki pesmi duševni razvoj koroških Slovencev primerjal z groznim zmajem, in klical je v tej pesmi koroške Nemce, naj tega zmaja pobijejo! Učitelj Moro in njegov zagovornik posl. Ghon sta hotela stvar tako za-

sukati, da je Moro mislil le na tuje (kranjske) hujskače. To so pa prazni izgovori. Prvič tudi Kranjci niso psi, da bi jih smeli Korošci pobijati, ker tudi Kranjci davke plačujejo in v vojskah cesarja in državo junaško branijo; drugič pa pesem ni bila zoper Kranjce naperjena, ampak zoper slovensko gibanje na Koroškem sploh. Toliko nemščine tudi mi znamo, kakor se je dr. Gregorec dobro odrezal. Na Koroškem je sicer precej Kranjcev, pa njih ogromna večina se ne briga za politiko; oni služijo za hlapce, drugi delajo v fužinah, spet drugi so duinarji na polju, pa le po leti, na zimo grejo pa domov. Takih Kranjcev pa, ki bi se mešali v politično gibanje, je na Koroškem silno malo. Stari župniki iz Kranjskega so večidel že pomrli, novih duhovnikov nam pa Ljubljanska škofija ne pošilja več, ker jih ima zdaj sama premalo. Če se tedaj vedno upije, da vse slovensko gibanje na Koroškem delajo le kranjski „hujskači“, je to le debela laž. Nasprotniki sami vedo, da je to laž, pa vendar tako pišejo in govorijo iz tega namena, dabi koroške Nemce na Slovence še bolj podpihali in nadražili. Kranjci namreč med koroškimi Nemci niso priljubljeni, nasprotno pa se koroškim Nemcem med Slovenci na Kranjskem prav dobro godi in jih nikdo ne preganja. Pri nas je v tem oziru ta hujskarija presešla že vse meje. Če se le o kom zve, da je rojen Kranjec, na mah zgubi vso milost in naklonjenost pri Korošcih. To mrzno porabijo nasprotni časnikarji za svoje namene; za resnico jim ni dosti, da le jezo in sovraštvo zoper slovensko gibanje zbuditi zamorejo, so pa veseli. Zato pa kričijo, da le „kranjski hujskači“ na Koroškem nemir delajo. Včasih se zbere na shodih po 200 do 300 koroških kmetov, in večkrat ni niti enega Kranjca vmes, liberalni nemški časniki pa vendar potem pišejo, da so kranjski hujskači ta shod napravili. Ti časnikarji dobro in osebno poznajo tiste govornike, ki na teh shodih navadno govorijo, ter tudi vejo, da so ti govorniki večidel rojeni Korošci, vendar pa nočejo pogrešati te laži, da vse Kranjci delajo, in to laž vedno zopet ponavljajo, ker jim mnogo koristi. Oni le pravijo, da mahajo po „Kranjcih“, ker se jim to rajši odpušča, vejo pa dobro, da v resnici zadevajo le slovensko misleče in narodne Korošce; saj Kranjcev ne morejo zadeti, ker jih na koroških shodih nikjer ni! V resnici pa sovražijo koroške rodoljube

ravno tako, kakor Kranjce, le povedati tega nočejo, ker zmiranje na „Kranjce“ več izdaja. Če je tedaj učitelj Moro pisal, da „slovenski zmaj na Koroškem zopet narašča in da ga je treba streti in pokončati“, ne more tega noben misleči človek drugače tolmačiti, kakor tako, da je hotel reči, da se koroški Slovenci vedno bolj zbujaajo in zavedajo. To pa tudi smejo, saj imajo tudi oni pravico do obstanka in druge postavne pravice. Ravno v tem leži skrajna surovost in koroško-nemška nestrpnost, da Moro ne najde boljšega berila, kakor so ti časniki; naj bi vendar prebiral spise bolj omikanih dežel, kakor je Koroška, in bolj omikanih narodov, kakor so koroški Nemci, da si bo več omike pridobil! Naj gre v Švico, kjer živijo mirno skupaj Nemci, Francozi, Lahi in Romani. Tam ne bo nikjer slišal ali brač, da bi Nemeč Francoza ali pa Francoz Nemeč zmaja primerjal, mu vsako gibanje prepovedal in mu s kolom grozil. Dokler pa nadzornik Moro nema toliko svetovne omike in izobraženja, kakor bi se za izgojevatelja mladine spodobilo, naj rajši pri miru pusti pesnikovanje, kajti s takimi pesmami si ne bo slave pridobil.

Tudi Šuklje se je oglašil zastran koroških šol in rekel, da je to nemogoče, kar se tirja od slovenskih otrok na Koroškem, namreč da bi se vsega tega naučili v dveh jezikih, česar se nemški otroci samo v nemščini naučijo. Pozval je ministra, naj pošlje skušenega in nepristranskega školnika veččaka na Koroško, da se prepriča, koliko se otroci v koroških šolah naučijo. Nadalje so slovenski poslanci dr. Ferjančič, Klun in drugi stavili na vlado vprašanje (interpelacijo), zakaj se slovenskim županom na Koroškem prepoveduje slovensko uradovanje in zakaj se zavolj tega z globami kaznujejo. (Glej „Mir“ št. 13.) Kmalu potem smo dobili veseli odlok, da je slovensko uradovanje dovoljeno. V eni reči se je tedaj vendar premaknilo na bolje. Mi upamo, da se utegne tudi zastran šol na bolje obrniti; izvrstni govor dr. Gregorca in drugi napori slovenskih poslancev ne morejo se na večno pre-

Alfred, kralj angleški.

(Povest iz francoščine.)

I.

Na svetih treh kraljev dan leta 875. bilo je veliko ljudstva v gradu Chippenham. Angleški kralj Alfred, kterega so Angleži „Velikega“ imenovali, obhajal je tu s svojimi zvestimi pristaši praznik razglasenja Gospodovega.

„Prijatelji“, rekel je kralj, „veselimo se par dni, ktere nam je Bog za počitek dal. Kmalu pride vigred, in treba bo spet prijeti orožje zoper krutega sovražnika, ki se je polastil enega dela naše domovine. Pa ne bojmo se nič; z Božjo pomočjo bomo premagali in čez morje nazaj zapodili te brezbožne in krvoločne danske roparje. Izpraznimo vsak svojo čašo v čast našega Gospoda Jezusa in njegove svete matere, da bi nam pomagala v boju zoper te poganske sovražnike.“

Vojščaki so prijeli za čaše, narejene iz volovskih rogov ter napolnjene z zlahtnim vinom, in zaklicali: „Hvaljen bodi Jezus Kristus, on nam pomagaj!“ Izpraznili so čaše, in pevci bardji so začeli prepevati, preslavljaaje hrabre čine angleških junakov.

Nakrat se hrupno odprejo duri, in vojak skoči v sredo velike dvorane ter zavpije: „Na noge! Orožje v roke! Danci so tukaj! Gudrén sam jih vodi!“ Pevci umolknejo in tihota nastane po dvorani; take novice nihče ni pričakoval. Pa ta tišina je trajala le nekaj trenutkov, potem pa se umaknila junaški jezi. „Po orožje! po orožje!“ kričali so vsi. S tem krikom hiteli so v shrambo po svoje

sekire. Prvi je bil kralj sam, ki se je zakadil med Dance. Pri d gradom začelo se je grozno klanje; krvave sekire so se vzdigovale in so padale po glavah in ramah; marsikteri Anglež, marsikteri Daneč se je zvrnil na tla. Dancem je pomagalo večje število. Kraljevi spremljevalci so padali drug za drugim, do zmage ni bilo upanja. Kralj Alfred se ni hotel podati. Pa njegovi vojaki so hoteli rešiti vsaj njegovo življenje, zato so ga vzeli v svojo sredo in ga k begu prisilili. Danci pa so se polastili grada, in ko so prišli v veliko dvorano in videli mize pogrnjene ter z jedmi in vinom obložene, vsedli so se okoli mize in se veselili pojedine, ki ni bila za nje pripravljena.

II.

Kjer se združite reki Ton in Par, razprostirala se je velika močvirnata planjava z velikanskimi, starimi gozdi. Ta kot med rekama so pozneje imenovali „kraljev otok“. V teh gostih šumah, prepreženimi z lužami in vodnimi dotoki, ki so bile sicer le za zverino varno zavetje, iskal je zdaj zavetja kralj Alfred, in nekaj zvestih vojakov ostalo je pri njem. Sovražniki niso vedeli za njegovo skrivališče, ali pa si morda niso upali prodirati v to divjo pustinja. Kralj in njegovi tovariši so živeli od lova na zverino in na ribe. Eni so s puščicami streljali srne in jelene, drugi so ribe lovili; boriti pa so se morali tudi z medvedi in volkovi. Polagoma se je po celi Angliji med domačini zvedelo, kje se skriva ubežni kralj, in marsikteri hrabri možak ni strpel doma in je prihitel v močvirje, da bi ljubljenu kralju ponudil svojo pomoč. Mladenci in moške so se zbirali v čete, se

skrivali po gozdih in ob ugodnih prilikah napadali Dance ter se okoristili s plenom. Tudi kralj Alfred je pogosto hodil z njimi pri takih vojnih izletih, prikazal se je zdaj tej, zdaj drugi angleški četi, da jih je osrčeval in k nadaljni drobnji vojski spodbujal.

Enkrat pa je taka četa, pri kateri je bil kralj Alfred, naletela na veliko trumo Dancev; bila je premagana, in bežeči Angleži so se razskropili na vse strani. Kralj je bežal po gozdu zmirom naprej, dokler se niso sovražniki naveličali teči za njim. Tako je prišel do male, lesene kočee, v kateri sta prebivala mož in žena. Bilo je to že na robu močvirja in gozdov, kjer se je začel že obdelani svet. Imela sta nekaj polja in nekaj živine. Pri teh ljudéh je moral kralj nekaj dni ostati in se skrivati, da se umakne očem danskih zasledovalcev. Dobil je v koči jesti, za to je moral pa kočarici pri kuhi pomagati. Ona dva ga namreč nista poznala. Kralj je moral repico lupiti, ogenj zanetiti, lonce zalivati in sploh opravljati taka dela, pri kterih je pokazal več dobre volje, kakor spretnosti. Enkrat je hotela kočarica napraviti neko jed, za ktero je treba kruha narezati, te odrezke na ponvo položiti in neliko opeči nad ognjem. Ker je imela zunaj opraviti, je kralju ukazala, naj pazi na kruh, ki ga je v ponvi na žrjavico položila, da se ne bo preveč osmodil. Kralj se pa ni zmenil za njeno povelje in je začel popravljati svoj lok in svoje puščice. Ko je kočarica nazaj prišla, je bil kruh že črn in osmojen, pri kraju je začel že goreti. Vsa srdita se razkorači nad kraljem in ga ozmirja: „Ti lenuh, ti grdi! Na kruh nisi mogel paziti, jesti boš pa koj hotel!“ Kralj se je smejal in je ženo z dobrimi besedami potolažil.

zirati. Kaj gotovega danes še ne vemo povedati; pa govori se o različnih osebnih spremembah, ki nam znajo kako olajšavo prinesiti. Do tje pa bomo stanoviti in delavni. Glejmo, da zmirom več občin v svoje roke dobimo in navdušujemo jih za slovensko uradovanje in za slovenske šole. Ob enem pa se pridno pripravljamo za prihodnje volitve v državni zbor: to si moramo trdno naprej vzeti, da Kirschner in Ghon ne smeta več voljena biti. • Kirschner je sicer še miren in nas vsaj ne zmirja; pa storil za kmete tudi nič ni, čeravno je pred volitvami toliko obetal. Sicer pa ga moramo že za to vreči, ker mi nočemo nemškega liberalca za poslanca, ampak vernega in slovenskega moža, ki bo naše pravice na Dunaju branil in se za nas potegoval. Izmed vseh koroških poslancev nam je Ghon najbolj sovražen, kajti on ima zmirom usta odprte in nasproti jezija, če se kak slovenski poslanec za nas potegne. In kjer že Rainer in Moro in Steinwender molčijo, se mora ravno ta Ghon toliko vsajati zoper Slovence, ko je vendar njegov volilni okraj na pol slovenski! Zato moramo pri bodočih volitvah z vso gorečnostjo na to delati, da liberalce vržemo. Naprej zastava Slave!

Kresovi na čast sv. Cirilu in Metodu.

Na binkoštni pondeljek praznovali so koroški učitelji v Celovcu petindvajsetletnico naših brezverskih šolskih postav. V kakšnem duhu se je vršila ta slavnost, kaže to, da je bilo mesto okinčano večinoma s — pruskimi frankfurtaricami, avstrijske cesarske zastave pa so bile — bele vrane! Z mnogim šumom proslavljali so šolsko postavo kot pridobitev liberalcev in zlasti slavnostni govornik c. kr. okr. šolski nadzornik H. Moro, ki zna kovati tako mične pesni o „slovenskem zmaju“, je v svojem slavnostnem govoru hvalisal te postavne kot glavno zmago liberalne stvari. Pa ves govor bil je le kupica praznih in oholo bobnečih besed, s katerimi je govornik po svojem dokazoval, a prav nič dokazal, da so naše postavne prav za prav — verske! Kdor mu verjame, svobodno mu, vsakdanja skušnjava, premnogi izreki veljavnih in merodajnih mož ter ljudje sami, ki proslavljajo toliko to postavo, — vse to nam neovrže dokazuje, da naša šola ni uravnana na pravi podlagi, ker ni verska, ker mladine ne vzgojuje na podlagi večno resničnih verskih resnic.

Slovinci se zato ne moremo, nikoli ne smemo spoprijazniti s to postavo; naša in vseh vernih katoličanov skrb mora biti, da se sčasoma preosnuje na ta način, da se po njej mladina v šoli poučuje, kakor moramo zahtevati kot verni katoličani. In to ni nemogoče; kajti ljudje so to postavo sklenili, ona se more in mora zato tudi po volji ljudstva preurediti!

Naši praočetje so se dolga stoletja borili proti krvoločnemu Turčinu, da ohranijo narodu najdražjo svetinjo; sveto vero! Bodemo-li mi to svetinjo zavrgli? Nikdar! Varujmo jo skrbno, glejmo in pazimo, da se nam ne jemlje od nasprotnikov, ki povsod in žal tudi po brezverski šoli usiljujejo ljudstvu svoje krive nauke.

III.

Kraljeva stranka je naraščala od dné do dné. Vsacega Angleža, ki se je moža štel, je bolelo, da tujec gospodari v deželi; zato so zapuščali polje in dom in hiteli s sekirami in puščicami oboroženi v gozde, kjer so se zbirali prostovoljni domobranci. Ko jih je bilo že veliko, začeli so kralja prositi, naj jih pelje v boj. Kralj pa je še premišljal, kajti če bi bil še enkrat premagan, potem bi se zguba ne dala več popraviti. Obrnil se je k Bogu in v pogostih molitvah prosil za pomoč.

Zadnji čas je kralj s kraljico in s svojimi bližnjimi prijatelji prebival v nekem zapuščenem gradu sredi gozda. Kakor prej, so živeli od rib in zverine. Seveda so kralju časih iz daljave prinesli tudi moke, kruha in zabele.

Nekega dné je prišel v grad star, raztrgan berač in prosil je kruha. Kraljica se je branila, kralj pa je rekel: „Le daj mu le!“ Kraljica ugovarja: „Nemamo več, ko en hleb kruha za naju dva in za vse druge ljudi, ki so v gradu.“ — „Nič ne dé,“ reče dobrosrčni kralj, „hvaležen sem Bogu, da mi je poslal tega siromaka, da zamorem vsaj nekaj dobrega storiti. Če imamo samo en hleb kruha, daj beraču pol hleba.“ Kraljica je zdaj hleb čez sredo prerezala, in kralj je lepšo polovico pomolil beraču. Ko je berač odšel, se je kralj na stol vsedel in zaspal. Začelo se mu je sanjati in zdelo se mu je, da vidi na enkrat veliko svetlobo okoli sebe. Sredi svetlobe pa se prikaže častitljiv škof s škofovo kapo in palico. „Kdo si ti?“ vpraša kralj prikazen. Tista odgovori: „Jaz sem sveti Kutbert. Prikazal sem se ti prej v podobi berača, da sem skušal tvoje srce. Ti si mi dal več, kakor bi bil dal

Mi smo pa tudi zvesti Slovenci, in tudi kot Slovenci se ne moremo in ne smemo zadovoljiti s sedanjo šolsko postavo, ker ona dopušča, da se mora naša deca poučevati v šoli na podlagi tujega, nezastopnega ji jezika. Nova šolska postava prinesla je nam koroškim Slovincem hudo gorjé, nemčursko šolo, v kateri se slovenska mladina odtujaše svojemu narodu, v kateri ne dobiva temeljitega pouka in prave izgoje, ki je mogoča le na podlagi materne jezika!

In to nam toliko neprijazno postavo so hvalili in praznovali z velikim šumom liberalni učitelji koroški pod varstvom c. kr. deželnega šolskega nadzornika dr. Gobanca samega. Mi Slovenci pa odločno ugovarjamo takemu početju, ker mi, kakor omenjeno, nismo zadovoljni s šolami, ki niso verske in ne slovenske, ki odtujaše mladino veri in narodu!

Ko se je Turčin bližal slovenskim mejam, zažigali so naši praočetje na visokih gorah velike kresove, s katerimi so se pozivljali na skupno obrambo. Storimo tudi mi tako. Da nismo zadovoljni s sedanjimi razmerami, da slej kakor prej odločno zahtevamo versko in slovensko šolo, to pokažimo s tem, da zažgejo slovenski rojaki na predvečer godu sv. slovanskih blagovestnikov Ciril-Metoda povsod prav mnogo žarečih kresov!

Lepa in prepomenljiva navada se je udomačila pri Slovincih zlasti na Koroškem zadnja leta, da žaré na predvečer dneva sv. slovanskih apostolov po vseh slovenskih gorah in hribih plamteči kresovi, ki naj svetu in zlasti sosedom našim pričajo, da Slovenci še živijo, da skrbno varuje sveto vero, katero sta sv. Ciril in Metod Slovanom tako vspešno oznanjevala, in besedo materno, katero sta mu ona branila! Naša trdna volja je pa, da nam tudi šola varuje ti dve svetinji! To trdno voljo naj oznanjujejo zato tudi letos mnogoštevilni slovenski kresovi, in naša prošnja in poziv je torej ta: **Rojaki! zažgite tudi letos po naših slovenskih krajih prav mnogo slovenskih kresov v čast sv. slovanskima blagovestnikoma, v dokaz, da Slovenci še živimo, in da krepko ugovarjamo drznemu početju nasprotnikov!** Na vsakem hribu, na vsakem vrhu, kjer bivajo še Slovenci, naj se dné 4. prihodnjega meseca žari mogočen kres, da kliče oholemu nasprotniku: Stoj! Slovenec se nobeni sili ne udá; on zahteva za se svoje postavne pravice, zahteva za slovensko mladino versko in slovensko šolo!

To bodi glasen in plamteč odgovor koroških Slovencev praznemu besedičenju liberalnih učiteljev in velikašev ob petindvajsetletnici šolskih postav!

Slovenščina pri sodnijah.

Slovenski poslanec dr. Gregorec je pri razpravi o pravosodju obširno govoril in naštel naše pritožbe v tej zadevi. Glavne točke njegovega govora hočemo na kratko posneti. Najprej je predložil tri resolucije: v prvi zahteva, naj bi najvišje sodišče tudi po slovensko razsodilo, kedar je bila obravnava pri prvi sodnji slovenska; v drugi zahteva, naj se uradni grbi in pečati pri sodnijah,

kjer se sodijo Slovenci, napravijo v dveh jezikih, slovensko in nemško, oziroma slovensko in laško; v tretji prosi, naj se za sodnijo v Šoštanju priskrbijo boljši prostori. Potem je izrazil željo, naj bi se višja sodnja v Trstu odpravila, na novo ustanovila pa v Ljubljani. Koroški in štajerski Slovenci pa naj bi se potem odvezli izpod Graške nadsodnije in pridružili Ljubljanski, ktera bi potem bolje skrbela za ravnopravnost slovenščine v južnih deželah. V Dalmaciji se s strankami sicer občuje po hrvaško, pa notranji uradni jezik je laški, čeravno je v deželi samo 16.000 Lahov. V Istri je laščina notranji in unanji uradni jezik, slovenščina in hrvaščina ste brez pravice. Na Koroškem pa ravno tako kraljuje nemščina, na Štajerskem ni dosti bolje, in tudi na Kranjskem so mnoge pritožbe.

Izdale so se sicer mnoge ministerske naredbe, ki zaukazujejo rabo slovenščine pri sodnijah, pa uradniki se ne zmenijo za te naredbe in odloke ter za člen 19. drž. osn. postav. Slovenci ne tirjajo, da bi morala slovenščina notranji uradni jezik biti, zadovoljni so s tem, da se s slovenskimi strankami po slovensko občuje, zapisuje in sodi. Pa še tega ne morejo doseči, ker se uradniki slovenščine na vso moč branijo. Še le po 25letnem naporu so Slovenci dosegli slovenske upise v zemljiško knjigo. Ministerstvo je zaukazalo, naj se napravijo slovenske tiskovine, pa se niso napravile, in kjer so se, se pa rabile niso. Leta 1889. je ministerstvo ukazalo, naj se napravijo dvojezični uradni grbi in pečati, pa se vendar ne napravijo.

Nemškim lističem je dovoljeno, neprenehoma napadati in grditi slovensko duhovščino. Zakaj se taki članki ne zasežejo? Enkrat je bila „Deutsche Wacht“ vendar konfiscirana zavoljo tega, pa okrožna sodnija v Celju in višja sodnija v Gradcu konfiscacije niste potrdili, članek je smel na dan. — Slovenskim strankam se pošiljajo nemški pozivi, in z ravnopravnostjo je tako, če je le ena stranka nemška, potem je vsa obravnava in sodba nemška. In če bi se prav dva slovenska kmeta pravdala, pa bi eden vzel slovenskega, drugi pa nemškega odvetnika, potem je zavoljo nemškega doktorja vsa obravnava in razsodba nemška. Vse pritožbe nič ne pomagajo. Posebno so se slovenske pritožbe z veseljem zavračale, ko je bil še vitez Waser predsednik Graškega nadsodišča. Waser je sicer šel, pa njegov duh je še ostal. S kakim sovraštvom so nekteri sodniki navdahnjeni proti Slovincem, to se je videlo na deželne sodnije svetovalec Steinerju v Celovcu, kateri tega sovraštvu še v smrtni uri ni mogel zatajiti in je zapisal v oporoko, da ga noben slovenski duhovnik ne sme spremljati pri njegovem pogrebu. V Celju je neki uradnik slovensko pričel s „svinjo“ zmirjal. Namesto da bi ga kaznovali, so ga še na višje mesto povzdignili. Dali so ga spet k neki slovenski sodnji, čeravno prav malo slovensko zna in Slovence sovraži. Zakaj takega ne prestavijo med Nemce? — Če uradniki ali notarji ne znajo slovensko, se lahko zgodi velika nesreča. Pri Marenbergu je bogati kmet Roman Erjavec prišel ob vse svoje premoženje, ker on ni znal nemško, notar pa slovensko ne, tako se nista razumela, in notar je vsled tega pisma slabo naredil. Kmet je moral več dolgov po dvakrat in trikrat plačati. Goljufi so ga ob vse pripravili, nazadnje

kdo drugi na tvojem mestu. Zdjaj hočem tudi jaz tebi dobro storiti. Ti boš premagal svoje sovražnike in jih pregnal iz dežele.“ Kralj reče: „Kako znamenje mi daš, da bom verjel tvojim besedam in jih ne bom imel za prazne sanje?“ Prikazen odgovori: „Znamenje ti bo dano: Ravno zdaj tvoji ljudje ribe lovijo. Jaz sem izprosil od Boga, da bodo vjeli toliko rib, ko nekdanj aposteljni v jezeru Genezaret. Ko se zbudiš, ti bodo ribe naproti prinesli. Ne pozabi pa, da je Božja volja, da ti svoje kraljestvo nazaj dobiš. Z Bogom!“ To rekši je duh zginil, kralj pa se je zbudil. Šel je pred grad in videl je prihajati svoje ljudi, ki so nosili bedanje in mreže vse polne rib. Ko blizu pridejo, so kralju kazali svoj bogati lov in hvalili Boga.

IV.

Kralj Alfred je zdaj vedel, da je Božja volja, da pade z vojsko na Dance. Razposlal je sle (poslanca) na vse strani, naj se vsi Angleži pripravljajo na veliki boj zoper Dance, ki se bo v kratkem začel. Prej pa, ko je na sovražnika vdaril, hotel se je prepričati o njegovih močéh. Kazalo je, v sovražni tabor poslati ogleduha; pa te nevarne naloge nikomur ni zaupal, zato se je sam preoblekel za godca in je šel v sovražni ostrov. Med danskimi vojaki je hodil od šotora do šotora, godel in prepeval kratkočasne pesmi. Divjakom je to ugajalo, bogato so ga obdarovali in ga radi med seboj videli. Tako je več dnij opazoval sovražni tabor. Videl je vse zanemarjeno. Dancem še na misel ni prišlo, da bi si Angleži upali, vzdigniti se zoper nje. Tiste male praske po gozdih niso v pošteve jemali; tiste čete po gozdih so imeli

le za tolovajske trume, nabrane iz takih ljudij, ki delati nočejo.

Ko je kralj sovražni tabor ostavil (zapustil) in prišel med svoje nazaj, določil je kraj, kje se imajo Angleži zbrati. Ko so bili zbrani, jim je govoril nekaj spodbudnih besed, jim povedal, da je Božja volja, da vdarijo nad Dance, in da mu je zmaga prerokovana. Potem jih je peljal nad sovražnike. Vsi srčni so šli Angleži v boj. Pri reki Avon ste se obe vojski sprijeli. Dancem je bilo silno veliko pobitih. Reka Avon je bila vsa rudeča od krvi, in kraj, kjer je bila ta bitka, se še zdaj po njej imenuje „krvavi brod“. Gudrén s svojimi Danci je bil premagan in je z nekterimi svojih vojakov zbežal v neko trdnjavo. Pa Angleži so trdnjavo oblegli, in ko je Dancem živčeva zmanjkalo, morali so se podati. Alfred je pustil Gudrénu življenje pod tem pogojem, da se pusti krstiti in da se umakne iz angleške dežele. Gudrén se je dal krstiti, in kralj Alfred mu je bil za kuma (bota). Potem je angleški kralj Gudréna in njegove ljudi s častjo spremil do morja, kjer so se ukreali in čez morje nazaj prepeljali v svojo domovino.

Smešničar.

Gospod: „Ali Vas ni sram še po noči beračiti?“

Berač: „Saj beračim tudi po dnevi.“

Hudomušec: „Ali si si že ogledal pohištvo svoje neveste?“

Posiljeni ženin: „Ona mi je samo vrata (duri) pokazala.“

mu je bila hiša prodana in zdaj je berač, čeravno se je 25 let branil in je bil 3krat pri cesarju, 4krat pri ministru in 23krat pri višji sodnji v Gradcu.

Slednjič je govornik še povedal, kako se slovenski uradniki preganjajo. Če je kak uradnik Slovenec in noče z nemškutarji potegniti, ga vzamejo v sovraštvo in ga začnejo črniti in po časnikih obrekovati. V Slovenski Bistrici je bil Slovenec dr. Brumen za pristava. Ker ni hotel z nemškutarji potegniti, so ga začeli sovražiti in v nemških listih napadati. Nazadnje so dobili dve priči, ki ste rekli, da je dr. Brumen v svojih sodbah pristransk in krivičen. Kakšni ste bili ti priči, se vidi iz tega, ker ste bili ravno takrat v preiskavi zavoljo goljufije in lažnjive izpovedi. Vender ste ti dve priči obveljali, kajti preiskavo je vodil znan sovražnik Slovencev. Dr. Brumen je pravdo zgnubil in je izstopil iz državne službe. Kmalopotem ste bili tisti dve priči obsojeni zavoljo goljufije in lažnjive izpovedi. Dr. Brumen je zdaj prosil, naj se njegova zadeva na novo preišče. Ta prošnja je bila na Dunaju uslišana, v Gradcu in Celju pa zavržena, in krivica je obveljala.

Dopisi prijateljev.

(Kronin dar!) V korist družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Ign. Bizer, čevljar na Mačah, 1 krono; Fr. Holec, provizor v Močici, 5 kron; Urša Kvedrič na Vočilu 1 krono. Skupaj 7 kron. Lepa hvala vsem darovalcem! Živeli nasledniki!

Iz spodnjega Roža. (Nova cesta čez Humberški klanec.) O tem klanecu in novejši cesti se je letos že veliko govorilo in pisalo, pa še ni vse povedano. Smejal sem se nekemu kmetu, ki je pravil, kako je takrat bilo, ko so tisti spomenik odkrili. „To je bil čuden žegen“, je rekel, „kadili so, škropili pa nič.“ Kadilo se je namreč takrat, ko so Borovski strelci svoje puške sprožili. Vprašal sem tega kmeta, kako so kaj ljudje z novo cesto zadovoljni? Na to mi je odgovoril: „Srečni so tisti, ki zdaj umrjejo, ker nobenega zloдея ni doma, kajti vsi so zakleti v Humberški klanec. Odkar so začeli voziti na novo cesto goniti, jo tako preklinjajo, da se iskre delajo.“ Tudi drugi tako pravijo, da je nova cesta slaba, in da živina na njej strašno trpi. Ljudje bi rajši po stari cesti vozili. Do Pibra je tako dobra; pri Pibru bi naredili večji ovinek, pa bi se cesta popravila z malimi stroški. Po novi cesti se mora ravno po sredi voziti, dva težka voza se ne smeta srečati; kateri bi na stran zapeljal, se mu vderejo kolesa. Nedavno je prišel nek nepoznan gospod in je zaukazal, da se cesta nekoliko prekoplje; prej ko ne je bil kak inženir. Da bi le bil in da bi pustil cesto prav in trdno narediti!

Iz Pliberske okolice. (Tatovi in orožniki.) Pri nas se zdaj veliko krade, zdaj tu, zdaj tam. Pri Viterniku je tat pri belem dnevu ulomil in odnesel denar in več drugih rečij. Žandarje ali orožnike imamo pa samo tri; in pri tem je še ta nesreča, da sta dva trda Nemca, zato se z ljudmi nič ne moreta zgovoriti, kje se tatje skrivajo. Za našo obširno okolico so trije žandarji premalo. Posestniki v samotnih krajih tožijo, da po več mesecev ne vidijo nobenega orožnika. Nazadnje bomo prisiljeni, da naredimo sami svojo stražo. Prosimo tedaj g. okrajnega glavarja, naj nam pošlje več žandarjev, pa Slovenci morajo biti, ker tukaj pri nas smo trdi Slovenci, in malokdo razume le za silo nemško.

Iz Ljubljane. (Družba sv. Cirila in Metoda) je od 20. mal. travna do 25. vel. travna prejela te-le darove: Rajni gosp. Josip Kržič v Borovnici jej je volil v svoji oporoki 100 gld., r. Marija Tola, najemnica v Ljutomeru, pa 5 gld. po g. potarju Ant. Šlambergarju; sl. Blaznikova tiskarna je darovala 30 iztisov knjižice „Spomin pridnim učencem“. — Nad 100 gld. so v tej dobi družbi poslale podružnice: Moška podružnica v Sežani 169 gld. 75 kr., med tem je 100 gld. pokroviteljine; moška in ženska v Kranji čisti dohodek veselice, prirejene 3. vel. travna t. l. na korist naši družbi v znesku 130 gld. in podružnica v Šiški 120 gld., med to svoto je 50 gld. kot prvi obrok podružnične pokroviteljine. — Pokroviteljici sta postale: sl. posojilnica v Radovljici in ženska podružnica v Prvačini, vsaka z doneskom 100 gld. — Dalje so družbi darovali: sl. „Slovensko planinsko društvo v Ljubljani“ 50 gld. 20 kr. kot polovico čistega dohodka dne 13. vel. travna prirejenega koncerta povodom izleta „Primorskega planinskega društva iz Sušaka“, — med to svoto je vstejo tudi darilo gosp. V. Globočnika, notarja v Kranju, v znesku 5 gld.; sl. hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah 5 gld.; sl. „Notranjska posojilnica“ v Postojni 10 gld.; g. Franjica Brinšek v Trnovem zbirko 10 kron 60 vin. in sicer so darovali: gg. A. Endlicher, V. Repinec, Josip Platner po 2 kroni, gg. Cebin, J. Dekleva, H. Škrlič, J. Zore po eno krono, g. Požar 60 vin.; č. g. Franc Košir, kaplan v Smledniku 5 gld. 30 kr., nabrano o priliki umeščenja novega župana g. Ant. Burgarja v Hrašah; gosp. Ivan Rešman v Velenju 10 kron, ki so jih zložili zbrani očetje župani Saleške doline pri Vodčetu v Velenju s slovom „V veselji spominjajte se svojih trpečih slovenskih sester in bratov!“, g. Micika Glaser v Celju zbirko 10 kron, ki so jih darovali kot prve krone rodoljubni posestniki pri Devici Mariji v Puščavi na Pohorju in sicer: J. Korman st. 2 kroni, J. Korman ml. 1 krono, P. Korman st., P. Korman ml. in J. Bresonelj po 1 krono, J. Glaser in Micika Glaser po 2 kroni; g. Fr. Jankovič, vsenčičnik, 10 kron, nabranih v malem krogu slovenskih veličolcev o priliki promocije g. dr. Ant. Mihaliča; sl. posojilnica v Pišecih 10 kron; g. J. Kranjec v

Št. Ilju pri Velenju 6 kron kot dar vesele družbe; č. g. Fr. Lekše, kaplan na Črni gori, 6 kron kot dar vesele družbe izpod Majšberga in g. Ivan Končan v Sevnici 2 kroni 50 vinarjev kot dar za binškošne praznike od vesele družbe na Radni. — Za slovensko šolo v Velikovcu je daroval g. Slavoljub Korotanski v Celju 20 kron. Tudi tamošnja novoustanovljena podružnica, najmlajša med mnogoštevilnimi sestrami, je nabrala pri prvem živahnem zborovanju izdatno svoto. Živela! Izjavljajoč iskreno zahvalo delavnim podružnicam, sl. hranilnicam, sl. „Slovenskemu planinskemu društvu“ in vsem požrtvovalnim rodoljubom izrekamo danes nado, da se bo uprav vsled zadnjih dogodkov v Trstu veliko navdušenje občinstva do naše družbe povečalo, požrtvovalnost pa pomnožila. V to pomoz! Bog!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Glasovi nasprotnikov.

Nemški národnjaki v Velikovcu.

Nemško-národno društvo „Deutscher Volksverein“ s sedežem v Celovcu je napravilo dne 26. vel. travna shod v Velikovcu. Iz poročila, ki ga prinašajo „Freie Stimmen“, posnamemo sledeče:

Prvi je govoril graščak dr. Artur Lemiš. Obžaloval je, da se ni že davno nemščina proglašila za državni jezik. Koj na to je pa skočil na drugo vejo in rekel, da bi on najrajši videl, ko bi se noben Čeh in noben Slovenec ne učil nemščine, ker bi se potem Slovani med seboj ne mogli pogovoriti. Vidi se, da je ta gospodič še mlad politik, da z drugo besedo pobije, kar s prvo postavi. Če bi se noben Slovan ne učil nemščine, potem ja nemški državni jezik čisto nemogoče postane; in vender je malo trenutkov poprej obžaloval, da nemščina ni še proglašena za državni jezik! Nemškim liberalcem je očital, da so preveč vladni, da se žrtvujejo (?) vedno le za državne koristi, pri tem pa zanemarjajo blagor nemškega národa. Potem je solze nevoščljivosti pretakal nad „dobrotami“, s katerimi boja koalicijska vlada nas Slovence „ob-sipa“. (?) Ponavljal je tudi že stokrat preževkane čenče o „koroškem miru“ in o kranjskih „hujskačih“, ki koroške Slovence zapeljujejo. (?) Ponovil je tudi izreke poslanca Moro-ta „da so Karavanke meja med Nemci in Slovenci“. To je pa smešno, naj že kaj tacega izreče Moro ali pa Lemiš. Kdo je pa to mejo postavil? Meja med Nemci in Slovenci je tam, kjer Slovencev zmanjka in se Nemci začnejo in narobe. Da so koroški Slovenci izročeni na milost in nemilost v oblast Nemcev, to nikjer ni zapisano v postavah. Tudi g. dr. Lemiš ne vé, ali bodo deželne meje zmirom take ostale. Še ni tako dolgo, ko so bile Primorska, Kranjska in Koroška združene v eno deželo pod imenom „Ilirija“. Takrat planine Karavanke niso bile nobena meja. V prejšnjih časih je bila tem trem deželam pridružena tudi Štajerska. Tudi takrat Karavanke niso bile nobena meja. Potem se je govornik obrnil na gospodarsko polje in je začel bolj pametno govoriti. Izrekel se je zoper prosto konkurencio in za brambo slabih in revnih zoper bogate in močne. Zdaj se vse premoženje kopiči v rokah maloštevilnih bogatašev, po drugi strani pa tirjajo delavci vedno več plače, zato pa srednji stan (mestjani in kmetje) propada. Svobodna kupčija in svobodna obrtnija, ki srednje stanovne uničuje, mora se zavreči, je rekel govornik, in srednjemu stanu se mora pomagati. Pohvalil je postavo o kupovanju na obroke, obžaloval pa, da se je borza prepičlo obdačila. Postavni načrt o krošnjarstvu mu je po godu, obžaluje pa postavo o črni vojski, ki naklada ljudstvu hudo breme. Svoj govor je slednjič še enkrat zabelil s „kranjskimi hujskači“ in končal z besedami, da je Koroška dežela nemška bila in da nemška ostane. Na te bahate in neresnične besede zamoremo le toliko odgovoriti, da je bila Koroška nekdanj čisto slovenska, da je bila še pred 400 leti po večini slovenska, ker se je okoli Št. Vida in na Grobniškem polju še slovensko govorilo, in da tudi zdaj še ni vsa ponemčena. — Za njim je govoril dr. Steinwender o političnih strankah. Poljake je pohvalil, da imajo velik upliv, ker zmirom složno postopajo; rekel je, da imajo več veljave, ko nemški liberalci. O Mladočehih je rekel, da samo demonstirajo (kričijo), zato pa nič ne dosežejo. O laških poslancih (Koroninijev klub) je rekel, da nima nobene barve in da se oklenejo vsake vlade. O slovenskih poslancih je rekel, da so nekteri pri koaliciji, drugi pa ne. Tisti, ki so pri koaliciji, vedno vlado strašijo, da bodo izstopili, zato pa zmirom kaj (?) dosežejo. O nemško-konservativnih poslancih je rekel, da so ves čas vladam služili, pa niso ničesa dosegli. On (Steinwender) bi želel, naj bi nemški poslanci tako složno postopali, kakor Poljaki. Pa to ni mogoče, ker je pri združenih levici (pri liberalcih) le malo poslancev, ki bi se ogrevali za boljše postave v korist obrtnikom in kmetom, njih večina se poganja le za korist bogatašev; s takimi pa ni mogoče vkupaj hoditi. Mnogi liberalci so na tihem sami sovražniki Judov, pa oni hočejo na vsak način vladati, v to svrhu jim je pa

pomoč mogočnih judovskih bogatašev neobhodno potrebna, zato se klanjajo povelju judovsko-liberalnih časnikov. O koaliciji je Steinwender rekel, da je ne sovraži, pa tudi ne ljubi; isto velja o sedanjih vladi, katero podpira le pri dobrih predlogih. O svoji nemško-národni stranki je rekel, da se hoče tista poganjati za socialne reforme v korist srednjim stanovom, to je, da se naredijo boljše postave za brambo mestjanov in kmetov. To je že prav in lepo, gospod doktor, pa mi se spominjamo nemškega izreka „die Botschaft hör' ich wohl, doch mir fehlt der Glaube“ (novico sicer slišim, pa je ne morem verjeti).

Steinwender je že precej let poslanec; kaj pa je že storil za mestjane in kmete? Za „zlato veljavo“ se je poganjal, ali je mar s tem ljudstvu kaj pomagal? S tem je le Rotšildu pomagal! Za železnico čez Ture planine se poteguje; pa tista bo koristila le Bavarcem, našim tovarnam pa bo nemara še škodovala. Kjer se gre zoper Slovence, tam je Steinwender med prvimi petelini, za svoje nemške mestjane in kmete imel je pa do zdaj samo obljube. Kajti od tega nima Nemci kaj ugrizniti, če se Steinwender zaganja v Slovence in Čeha. — Poslednji je govoril neki vodja Jahne in sicer o razmerah med Slovenci in Nemci na Koroškem. Govoril je iz začetka še precej zmerno. Rekel, da so Slovenci in Nemci vedno mirno skupaj živeli, še le v novejšem času se hoče razpor narediti, ker Slovenci težijo po lastni literaturi in národnem razvitku. O Korošcih (nemških) je priznal, da so mešanica iz Slovencev in Nemcev. Trdil je, da so se Korošci prostovoljno ponemčili, da se ni rabila nobena sila. Stvar pa ni tako nedolžna, kakor Jahne misli. Da bi bili Slovenci in Nemci na Koroškem kedaj v prijaznosti skupaj živeli, to je laž. Ko so Bavarci zadnjega slovenskega vojvodo v Korotanu odstranili, vzeli so Slovincem vso zemljo in jo razdelili med nemške viteze, ki prej niso nič imeli, zdaj so pa na enkrat veliki posestniki postali. Slovenski kmetje so na svoji lastni zemlji postali sužnji in tlačani, nemški vitezi pa so si postavili dali močne gradove, tam so jedli in pili, kar jim je slovenski tlačan pridelal, od tam so strahovali, trpinčili in stiskali prvotne posestnike te dežele, uboge Slovence. To žalostno stanje je trpelo več sto let. Ali bo res kdo verjel, da so zatrti slovenski kmetje ljubili te nemške viteze? Moj Bog, zdihovali so in jih na tihem preklinjali! Ali mar potem ni smešno, če pravi Jahne, da so Slovenci in Nemci zmirom v prijaznosti skupaj živeli?! Vitezi pa niso sami ostali; oni so potrebovali zvestih vojakov za svojo stražo, kajti iz začetka so bili Slovenci kot prej svoboden národ precej uporni. Torej so vitezi iz Nemčije poklicali mnogo vojakov in vojnih hlapcev. Klicali so pa tudi nemške kmete in poljedelce ter jim delili zemljo, katero so Slovincem vzeli. Zemlje je bilo dovolj, kajti če je bil slovenski tlačan količkaj nepokoren, vzelo se mu je „posojeno“ zemljišče in izročilo se je nemškemu priseljencu. Na tak način so vitezi privabili mnogo nemških priseljencev, ki so se naseljevali najraje v bližini gradov, kjer so imeli za brambo grajščinske vojne hlapce. Ščasoma so se okoli gradov naselili tudi nemški rokodelci, in tako so nastala nemška mesta in nemški trgi. Med nemškimi priseljenci, naj bodo že tisti v mestih, ali tisti na kmetih, in med Slovenci ni bilo nikoli prave prijaznosti, kajti Nemci so se obnašali kakor gospodarji v deželi, Slovence so pa imeli za nižje vrste ljudstvo. Govorili so s Slovenci trdo in jih strahovali, zato pač ni verjetno, da bi jih bili Slovenci ljubili, kakor Jahne po krivem misli, to tem manje, ker so Slovenci videli, da se zemlja njim krade in tujim Nemcem daje. Tako je bilo do časov cesarja Jožefa. Da se Slovenci v tej dobi niso srečne čutili, pričajo nam s krvavim peresom mnogi kmečki punti. Za časov Marije Terezije in cesarja Jožefa se je polagoma graščakom oblast odvezala, in cesar jo je sam v roke vzel. Na mesto graščakov in njih oskrbnikov so prišli zdaj cesarski nemški uradniki. Da tudi tisti z našim ljudstvom niso posebno „prijazno“ in „priljudno“ občevali, je pač dovolj znano, saj še ni tako dolgo od tega. Slovensko ljudstvo je bilo sicer mirno in je ubogalo, kakor prej pod vitezi, pa le iz strahu; o kaki ljubezni in prijaznosti med Slovenci in nemškimi uradniki ni bilo govora, to je bila silno redka prikazen, namreč če se je slučajno našel kak priljuden in dobrosrčen nemšk uradnik, ki Slovencev ni zaničeval. Iz rečenega bo vsak razvidel, da se je vodja Jahne s svojo trditvijo močno urezal, in da tista nema nobene zgodovinske podlage. Tudi to ni res, da so se Korošci prostovoljno ponemčili, da se ni rabila nobena sila. Saj so še zdaj otroci prisiljeni, hoditi v nemške šole in ukazuje se jim, popotnike pozdravljati po nemško. On je pa še več govoril in je rekel, da se s tem, ako se razvoj slovenskih jezikov v Avstriji dopušča, goji le panslavizem, da je to le v korist Rusije, ki hoče vse slovenske dežele pograbit. Zato bi se Slovincem in drugim Slovanom ne smelo ni-

česar dovoliti, ampak njih národní napori bi se morali zatirati. Na to staro predržno in lažljivo sumničenje skoraj ni vredno odgovarjati. Ne vemo, ali tu prevladuje neumnost, ali zlobnost? Tudi mi bi lahko rekli, da škilijo avstrijski Nemci v pruskonemški „rajh“ in da Prusija po naših nemških deželah preži. Zato se mora, bi mi rekli, v Avstriji nemški jezik zatirati in pregnati ter se Nemci poslovaniti, da bodo Prusi manj nemške zemlje našli in nam ne bodo toliko svetá vzeli. Mislili smo, da je ta basen o „panslavizmu“ že pozabljena; pa vidi se, da Korošci s svojim semkaj privandranim Nemcem Jahne-tom nič ne pozabijo, s čemur zamorejo Slovence črniti in jim škodovati. Slednjič je rekel, da se morajo Slovenci nemščine učiti, ker so pri kupčijah na Nemce navezani. Ako torej koroški Slovenci vsem drugim Slovanom, posebno pa Kranjcem in Štajercem, fige pokažejo, slovenske bukve in časnike v peč vržejo in se nemščine naučijo, pod tem pogojem je g. Jahne pripravljen, koroškim Slovencem „prijateljsko roko“ ponuditi. Za to veliko milost se pa mi zahvalimo, ker v to „prijateljstvo“ nemamo nobene vere. Ako se Slovenec le gane, ako za svojo slovensčino le drobtinico pravice prosi, rohnijo vsi nad njim, da je „hujskač“ in „nemirnež“ in bi ga najrajši kar zaprli. In taki ljudje nam hočejo „prijateljstvo“ ponujati?! Oni hočejo le tako prijateljstvo, da mi molčimo, da vse trpimo in v vseh rečeh Nemcem prav damo, na svoje pravice pa čisto pozabimo in pridno za Nemce delamo ter jim denar vkup nosimo, — potem nas hočejo radi imeti. Takih norcev bi bilo več! Kar se pa kupčije tiče, so Nemci slovensčino ravno tako potrebni kakor mi nemščine, zato naj se še oni nekaj časa slovensko učijo, mi se moramo itak že dolgo nemščine učiti.

„Wir pfeifen auf die Coalition!“

kličejo v svoji jezi „Freie Stimmen“ št. 63. Že prej je z drugimi besedami ravno to povedala Celjska „vahtarica“. S čim pa se je koalicija tem mogočnim gospodom tako zamerila? No, to je znano: pod koalicijo dobijo menda Slovenci latinske šole v Kranju, za Brežiški okraj je bil Slovenec imenovan kot šolski nadzornik, slovenskim občinam na Koroškem se je dovolilo slovensko uradovanje, in slednjič so se Slovencem obljubile še slovenske paralelke na Celjskih latinskih šolah. Zavolj teh drobtinic je grozno javkanje in evilenje po nemško-liberalnih listih na Štajerskem in Koroškem. Do teh malenkostnih drobtinic so Slovenci že davno pravico imeli, z njimi se jim nič ni podarilo, ampak le nekaj postavne, pa pridržane pravice v pravično posest izročilo. Po drugi strani pa se s temi dobtinami nobena krivica ne stori nemškemu národu, nič se jim ne vzame in nobena postava se Nemcem na škodo ne prelamlja. Kajti ni je nobene postave, da bi morale slovenske občine nemško uradovati, če pa nekatere občine prostovoljno po nemško uradujejo, to še ne spada potem pod „nemško posest“. Tudi ne stoji v nobeni postavi, da mora šolski nadzornik v Brežicah Nемец biti. Če Slovenci kako šolo dobijo, ki je prej niso imeli, zavolj tega Nemci niso nič na škodi, saj se njim zato nobena ne vzame. To je tako jasno ko beli dan. Vendar ne gre v buče prevzetnih nemcomanov, ker oni si domišljujejo, da so oni gospodarji Avstrije, da so Slovenci njih sužnji, ktere smejo zatirati, kolikor se jim poljubi. Ta neumna domišljavost je začela presedati tudi že treznejšim Nemcem. Plener, Bacquehem, Schönborn gotovo niso prijatelji Slovencem, vendar sprevidijo, da štajerski in koroški nemcomani predaleč segajo in da prezirajo vse postave, kjer bi tiste imele braniti pravico Slovencev. Ti napuhnjeni zagrzenci in prevzetneži poznajo le eno postavo: „Korist nemškega národa jim je prva postava v državi!“ tako oni mislijo, in vse postave, ki so tej na poti, smejo se za neveljavne proglasiti. Toda s takim načelom si še Plener ne upa vladati, ker bi s tem od sebe odgnal Slovence, Poljake in konservativce, in ostali bi mu sami nemško-liberalci, ki so pa preslabi, da bi zamogli strahovati celo Avstrijo. Pri tem je pa še pomisliti, da so štajerski Nemci večjidel pri Steinwenderjevi stranki, in tudi koroški Nemci se bolj in bolj te stranke oklepajo, torej so nasprotniki sedanje vlade in koalicije. V svoji oholosti pa si domišljujejo, da mora vlada ukljub temu plesati po njih piščalki, samo zato, ker so Nemci! (Pa še ne pristni, ampak le bolj ponemčenci.) Zato pa mislimo, da ti zakotni lističi (kterim po pritlikavosti svojega duha priada tudi Graška „Tagespošta“) s svojim upitjem in zabavljanjem ne bodo veliko opravili. S klici „wir pfeifen auf die Coalition!“ (koalicija nas zna rada imeti, mi je ne potrebujemo!) se vladi ne bodo prikupili, temveč razdor med liberalci in nacionalci bo zmirom večji postal; bolj pa ko bodo čez koalicijo zabavljali, toliko bolj se bodo zamerili tudi vladi, ki se brez koalicije ne more obdržati na krmilu; zato se pa ti gospodje motijo, če mislijo, da si vlada ne bo upala ničesa storiti brez privoljenja kakega dr. Stein-

wenderja ali njegovih pristašev. In če bi prav glavni kričači kakor Dumreicher, Ghon, Morre itd. liberalni klub zapustili in vladi nasprotovati začeli, pustila jih bo rajši iti, kakor pa da bi si spodkopala svoj „raison d'être“, to je, pravico do obstanka. Kajti kakor hitro bi se hotel ta ali drugi minister postaviti na stališče, kakoršno zavzemajo koroški in štajerski nemško-národní listi, postavil bi se s tem po robu zoper koalicijo, ker bi preziral poljski in konservativni klub in razvil načelo, da ta dva kluba nemata nič besede, temveč da odločuje in ukazuje edino le liberalni klub. Še Plener si ne bo upal zagovarjati takega načela, ker bi se potem koalicija hitro razdrla. Nemški uredniki v Celovcu, Beljaku, Gradcu, Mariboru in Celju naj torej svoje glave še tako po koncu nosijo in naj trkajo s pestjo na svoje nemške prsi, — tega vendar ne bodo več doživeli, da bi se Avstrija vladala izključno le po njihovih željah. Absolutne večine sami za sebe namreč nemški liberalci ne bodo nikdar več imeli v državnem zboru; če hočejo priti do večine in do vladne oblasti, morajo si poiskati zaveznikov, kakor so jih zdaj našli v Poljaki in čeških graščakih. Ker pa zaveznike potrebujejo, morajo se na njih nazore tudi nekoliko ozirati, zato pa ne smejo in ne morejo vsega storiti, kar bi morda želel kak štajerski ali koroški mogotec in krivičnik. Na osmerih slovenskih poslancih morda vladi ni toliko ležeče; pa ležeče jej je na dokazu, da koalicija slovenskih národov ne odbija od sebe; in da njen namen ni gospodstvo edinih Nemcev. Kakor hitro namreč bi se to pokazalo, imela bi koalicija vse slovanske národe zoper sebe, katerim pa avstrijski Nemci sami niso več kos. Zato se mora vlada ozirati tudi na želje Slovencev.

Bojni klic!

„Freie Stimmen“ št. 66 milo zdihujejo, da mi koroški Slovenci Nemcem ne damo mirú, da se vedno bolj prevzetujemo, Nemci pa vse to potrpežljivo prenašajo in morajo gledati, kako še vlada Slovence podpira. Pa to bo zdaj drugače, kajti list piše na koncu svojega članka: „Zdaj je mera polna. V deželnem zboru in vseh zastopih se bo odslej po nemško postopalo. Ako bodo pri tem Slovenci na zgubi, naj se zahvalijo v Ljubljani. Še imajo Nemci večino na Koroškem, še imajo tukaj nekaj pravice, in da se po tistej ravnajo, je že skrajni čas. Tudi nemške potrpežljivosti je moralo enkrat zmanjkati; če nasprotnik noče mirú, podali se bomo v posiljeni boj.“

Kaj pa se je zgodilo? Kaj smo mi Slovenci koroškim Nemcem tako strašnega prizadjali, da jih urednik Dobernik tako bojevito zoper nas hujska? Nič drugega se ni zgodilo kakor to, da se je slovenskim občinam dovolilo, na politične oblasti po slovensko dopisovati, ali bolje, minister je rekel, da se slovenski dopisi po postavi ne morejo prepovedati. Če se je s to razsodbo Nemcem kaka krivica storila, potem mora prevzetni Dobernik le dotičnemu ministru, ki je tako razsodil, vojsko napovedati, ne pa nam Slovencem! Sploh pa se teh smešnih groženj ne bojimo. Že predlanskim so nam na „parteitagu“ boj napovedali, pa je ostalo vse tiho. Nas morajo postave braniti, ker se na postave opiramo. Od deželnega zbora in koroških nemških kričačev à la Dobernik in Otič, pa sploh nikdar nijsmo kaj pričakovali; slednja dva sama ničesar nemata, kaj bi nam zamogla potem dati? Potlačiti se ne damo. Kar smo dosegli, smo dosegli s trudom po postavni poti. Po tej poti hodili bomo tudi nadalje in se ne bomo ozirali na razburjene živce prenapetega Dobernika, ki dela danes za veliko nemštvo, ob svojem času mu je pa bil dober tudi slovanski kruh. Enkrat bo še Moskva govorila.

Politični pregled.

V državnem zboru so bile železnice na vrsti. Steinwender in Lienbacher sta se potegnili za železnico čez Ture, Rainer in Wimhölzel za Ljubelj, Vošnjak za črto Kamnik-Polzela, Šuklje za Belokranjsko železnico. — Sprejela se je sprememba tiskovne postave. Kavcije se odpravijo, sicer ostane večinoma vse pri starem. Škoda je, da se ni odpravil časnikarski kolek. Liberalci bi bili to lahko dosegli, pa jim ni bilo mar, ker oni so le bolj za velike liste, male liste na deželi pa sovražijo, ker jim večasi resnice povejo; časnikarski kolek pa le male liste najbolj tlači, bogati veliki listi, ki dobivljajo na tisoče podpore od bank, se ne zmenijo dosti za ta kolek. — Poslanec Vošnjak je predložil resolucijo, naj se pri slovenskih poštah rabijo le dvojezične tiskovine. Podpiral je tudi predlog, naj se postavijo nadzorniki čez posojilnice. — Poslanec dr. Ferjančič je nasvetoval, naj pošte v Kranju in Idriji država sama oskrbuje. — Kupčijska pogodba z Rusijo se je potrdila. — Nemški Korošci se pripravljajo na trojno volitev. Ker je Nischelwitzer umrl, treba je

namesto njega voliti državnega poslanca za kmetske občine na gornjem Koroškem in deželnega poslanca za Zilsko dolino. Državni poslanec Vid Pretner za kmetske občine v okrajih Št. Vid-Wolfsberg je pa poslanstvo odložil, in bo treba tam voliti državnega poslanca. V liberalnih listih se imenujejo že razni kandidati, seveda pristni liberalci. Krščanska stranka še molči, upamo pa, da vsaj na tihem dela. Bog daj, da bi zmogala katoliška stranka! — Govori se, da bi imeli trije deželni predsedniki v pokoj stopiti, namreč baron Schmidt na Koroškem, Jäger v Šleziji in Kraus v Bukovini. — V dneh 30. in 31. mal. srpana bo češko-katoliški shod v Brnu. — Pri občinskih volitvah v Dubrovniku so Hrvatje propadli, ker so se Srbi zvezali z Lahi zoper nje. To je pač žalostno in sramotno, če se Slovan rajši zveže s tujcem in sovražnikom, kakor s svojim slovanskim bratom. Ta smešna mržnja med Srbi in Hrvati mora res vsakemu treznemu človeku že presedati, največ še v Dalmaciji, ker so ljudje razun Lahov vsi enega rodu, imajo isti jezik, iste šege, isto nošo, in nobeden prav ne vé, ali je Hrvat ali Srb, zato se ločijo po veri: katoličane štejejo za Hrvate, pravoslavne pa za Srbe. Če Hrvat pravoslaven postane, tedaj postane ob enem tudi Srb, in Srb, ki bi v katoliško vero stopil, misli, da je s tem tudi Hrvat postal. Če bi pa kdo v lutrovsko vero stopil, kaj pa je tisti potem, ali Hrvat, ali Srb, ali Nемец? — Važne novice prihajajo iz Ogerske; pa dobra je le ena sama, namreč to, da je moralo Wekerlovo ministerstvo odstopiti. Wekerle se je z dušo in telesom zapisal liberalcem in Judom in jim je obljubil, da bo vpeljal civilni zakon. Da bi to tem gotovejše dosegel, zvezal se je celo s Košutovo puntarsko stranko. Spodnja zbornica je res postavila sprejela z veliko večino, toda gospóska zbornica jo je zavrgla. Zdaj so liberalci zagnali grozen krik in zahtevali so, da mora Wekerle na Dunaj nad cesarja iti in ga tako dolgo nadlegovati, da bi veliko število novih članov za gospóska zbornico imenoval, to pa samih liberalcev, da bi bil potem civilni zakon tudi v gospóski zbornici potrjen. Med tem časom so madjarski listi ogenj in žveplo bruhalo ter grozili, da se bodo od Avstrije čisto odtrgali, če ne dobijo civilnega zakona. S tem hrupom so mislili cesarja ostrašiti, pa so se zmotili. Cesar se niso dali prisiliti, da bi v manjšino potlačili škofo in krščansko misleče grofe, in tako Wekerlu ni drugega preostalo, kakor ministerstvo odložiti; ravno to so morali storiti tudi drugi ogerski ministri. Cesar so potem hrvaškemu banu grofu Khuen-Hedervaryu naročili, naj sestavi novo ministerstvo. Ogerski liberalci so hoteli pokazati, da od svoje tirjatve ne odjenjajo, zato so Wekerla slovesno sprejeli, ko se je v Pešto nazaj pripeljal. — Sramotna pravda zoper Rumunce v Kološu je končana. Zatoženci so po nedolžnem obsojeni, eden na 5 let, drugi na 3, na 2½, na 2 leti, najmanjši na 8 mesecev ječe. Kaj pa so se ti Rumunci pregrešili? Spisali so „spomenico“, v ktereji so vse našteji, kake krivice morajo od madjarske vlade na Ogerskem prestajati. To spomenico so nesli na Dunaj in so jo hoteli izročiti svitlemu cesarju. Madjarski ministri pa so rekli, da je to nepostavno, če grejo Rumunci s svojo pritožbo naravnost k cesarju, oni bi se morali prej pritožiti pri ogerski vladi. S tem ugovorom so toliko dosegli, da rumunska deputacija še pred cesarja ni smela. Rumunci tedaj niso ničesar dosegli, in človek bi mislil, da so bili že zavoljo tega usmiljenja vredni, ker morajo krivico trpeti, pa jim še pritožba ni pripuščena. Toda Madjari so se hoteli nad njimi še posebej maščevati, zato so vse tiste, ki so spomenico spisali in razpošiljali, zaprli in pred sodnike postavili, seveda pred madjarske sodnike, o kterih se je že naprej vedelo, da bodo siromake obsodili. In še kakšna sodba! Prisodili so jim po 2, po 3, po 5 let, kakor ubijalcem ali roparjem. Obsodili so najpoštenejše može rumunskega národa samo zavoljo tega, ker so se hoteli tisti pri cesarju pritožiti. Ves svet se čudi tej sodbi in sploh madjarski krivičnosti, prevzetnosti in grozovitosti. Vsak jim slabo želi, noben národ ni toliko sovražen, ko Madjari. Ruski listi pišejo, da je še pod Turkom več pravice, ko na Ogerskem. Podobno pišejo francoski in nemški listi razun judovskih. V laški zbornici v Rimu je poslanec Imbriani vprašal ministra, ali misli za Rumunce kaj storiti. Minister je rekel, da se v tuje zadeve ne sme utikati. Največja pa je razburjenost v rumunskem kraljestvu. En del Rumuncev živi namreč pod lastnim kraljem, in glavno mesto tiste Rumunije doli pri spodnji Donavi ob črnem morju se imenuje Bukreš. V tem mestu se je zbrala velika množica ljudstva, ki je z raznimi klici in popevanjem národnih pesem razodevala svojo jezo. V Rumuniji je šest milijonov Rumunov, na Ogerskem tri milijone, na Ruskem pa en milijon, toraj je Rumunov več ko Madjarov, in če pride do boja, tedaj Madjarom ne pojde prav dobro, ker bodo Rumunom še drugi pomagali. — Madjari se pa za nič ne zmenijo in tirajo svoje

goslovskih semenšč, 3533 bogoslovcev, 172 katoliških latinskih šol, 668 katol. dekliških šol, 3773 katol. farnih šol in v njih 756.988 otrok. Pomnožilo se je v pretečenem letu število vernikov za 95.958, število duhovnikov za 329, cerkev in kapelic za 718, farnih šol za 145, šolskih otrok, za 25.119.

Sredstvo, da dočakaš visoko starost. Nekdo v Parizu umislil je posebno sredstvo, da podaljša svoje življenje. Pred 12. leti šel je k notarju in zagotovil svojima dvema deklama 600 frankov letnih dohodkov. Ti dohodki pomnožili so se še vsako leto za 100 frankov. Lahko si je misliti, da so si dekle zelo prizadele, da bi ohranile svojega gospodarja kolikor mogoče dolgo časa pri življenju. Služile so mu z veliko skrbjo, stregle mu kakor mati svojemu otroku in starec preselil se je še le v 87. letu v obljubljeni deželo.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Faro na Jezeru pri Prevaljah so dobili vč. g. Anton Kesnar, kanonik in župnik v Št. Rupertu blizu Velikoveca. Kanonikat v Velikovecu (župnija Št. Rupert) je razpisana do 14. mal. travna t. l.

Sprejem gojencev

v škofijsko malo semenišče „Marijanišče“ v Celovcu.

Tisti učenci c. kr. državnega gimnazija v Celovcu, ki hočejo v malo škofijsko semenišče sprejeti biti, morajo prošnje do 16. t. m. ravnatelju semenišča v Marijanišču izročiti in se osebno predstaviti.

Prošnje se naj napravijo na prečastiti knezoškofijski urad v Celovcu in pridjati se mora krstni list, potem spričevalo o stavljenih osepnicah in o zdravju od zdravnika in tudi pismo, v katerem oče ali jereb pritrdi, da mu je po volji, ako si sin ali varovanec duhovski stan izvoli, da hoče, kolikor možno, podpirati ga, da ta stan doseže, in da hoče za njega plačati 150 gld. na leto. Kteri pa hoče znižanje tega plačila, more spričevalo o premoženju priložiti in v svojem pismu povedati, koliko more plačati. Določila bode potem plačilo komisija, ki sprejema, in se bode naznanilo v dekretu od škofištva.

Kteri pridejo v prvi gimnazijski razred, morajo prej napraviti skušnjo v gimnaziji. Zato se morajo pri slavnemu ravnateljstvu v gimnaziji vpisati 14. malega srpana, ker so skušnje 15. malega srpana.

Pogoji za sprejem v Marijanišče so:

1. da je prošnik zakonskega rojstva, kakor je zapovedal sv. tridentinski zbor;
2. da spada v krško škofijo, bodisi ker je tukaj rojen, bodisi ker je tu doma, ali ker so se stariši tu naselili ali pa so tukaj nameščeni;
3. da je že 10 let minul in še ni čez 13 let star;
4. da je popolnoma zdrav, posebno na prsih, pljučih in v grlu;
5. da ni pravno pokvarjen, da kaže pobožnost in ima zmožnost za uk;
6. da ima trdno voljo, duhovnik postati in potem kot duhovnik v krški škofiji služiti;
7. prošnja za sprejem v semenišče velja že sama za obljubo, da se hoče prošnik pravilom in hišnemu redu v vsem pokoriti;
8. vsak sprejeti gojencev mora v semenišče s seboj prinesiti:

a) dvojno obleko (klobuk, zavrtnico, prsnik, hlače, suknjo, najmanj dva para črevljev. Vse to mora na vsak način biti črno in suknja mora do kolen seči),

b) pet sraje, pet spodnjih hlač, šest nogovic, šest robcev, štiri rjuhe, najmanj tri brisalke in ene hlače za kopanje; za mizo vsaj tri prtiče (serbiete), žlico, nož in vilice. Perilo mora biti vse zaznamovano s tisto številko, ktera se bo v sprejemnem dekretu naznanila.

V Celovcu, 5. rožnika 1894.

Ravnatelj semeniški.

Zahvala.

Neznani nam slovenski rodoljub blagovolil je poslati podpisanemu društvu pod imenom „Slavoljub Korotanski“ iz Celja 20 kron „v svrhu probujanja narodne zavesti na Koroškem“. Za ta veliku dušni dar izreka mu tem potem presrečno zahvalo

predsedništvo

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, s sedežem v Celovcu.

Loterijske srečke od 2. rožnika.

Gradec 19 77 3 81 34
Dunaj 10 12 52 82 6

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	50	5	60
rž	3	50	4	35
ječmen	3	40	4	26
oves	2	60	3	20
hejda	4	45	5	55
turšica (sirk)	3	60	4	50
pšeno	5	80	7	25
fižol	6	20	7	75
repica (krompir)	—	60	1	—
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 1 gld. 80 kr. do 2 gld. — kr. kisló 1 gld. 20 kr. do 1 gold. 70 kr., slama po 1 gold. 40 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 62 do 66 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 29 do 33 gld. stari cent.

Kneippova sladna kava,

ki jo izdelujejo **bratje Oelz v Bregencu**, ter se prodaja v rudečih štirivoglatih zavojih s podobo župnika Kneippa, je po spričevanju g. dr. Euglinga, vodje kmetijsko-kemične poskušalnice v Feldkirchu, jestvina, ki ima duh in okus po pravi bobovi kavi ter je sladu enako prebavljiva in tečna. — Ta Kneippova sladna kava se rabi z velikim pridom kot primes k pravi kavi. — Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.

Važno za vsako

gospodinjo in mater!

Sel. Kneipp

Kathreiner-jeva-Kneipp-ova sladna kava

se je izkazala kot najboljša, najzdravejša in najcenejša primes k navadni bobovi kavi. Sloveči učenjaki in zdravniki jo priporočajo posebno otrokom, ženskam in bolnikom, ki trpijo v želodcu ali na živcih.

Pri nakupu je treba paziti, da se dobi pristno blago. Zahtevajte in jemljite le izvorne bele zavojke, ki nosijo ime

se dobi porsod.

Kathreiner.

Pol kile 25 kr.

Luka Zuser,

mizarski mojster v Celovcu

priporoča svojo

☛ bogato zalogo vsakovrstne hišne oprave ☛

po najnižji ceni.

Delavnica in prodajalnica je na Vetrinjskem obmestju št. 55.

Strd ali med,

pošteno blago, za to dober stojim, se dobi pri meni v večih in manjših merah. Kdor vzame manj ko 35 kil, plača kilo po 60 kr.; v večji meri se dobi ceneje.

S spoštovanjem

Valentin Selan,

posestnik in trgovec na Trati pri Cerkljah (Zirklach, Oberkrain).

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izveleca Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se samo pri **Benediktu Hertinu**, graščaku na **Golču** pri Konjicah na Štajerskem

Dva velika nova živinska sejma

se bodeta vršila vsako leto na

Ljubnem v Savinjski dolini
(Laufen im Sannthale)

dné 24. rožnika (junija) in 26. velikega srpana (avgusta), oziroma dan pozneje, kekar je ta dneva praznik. — na kar se kupci in prodajalci opozorujejo, kajti nadejati se je obilo živine. Mestnina se ne bo zahtevala.

Županstvo.

V vsaki fari in občini

se nastavi en pameten, spoštovan in premožen človek kot zaupni mož in bo imel kot tak precejšen postranski zaslužek. Pismene ponudbe je poslati z naslovom: „201.191 Graz, post. rest.“

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Služba mežnarja in organista

se razpisuje. Oglasila naj se blagovolijo pošiljati na podpisani farni urad, pri katerem se izvejo tudi dotični pogoji.

Farni urad v Lipi, pošta Vrba (Velden) na Koroškem.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijacejske kap-

ljice za želodec

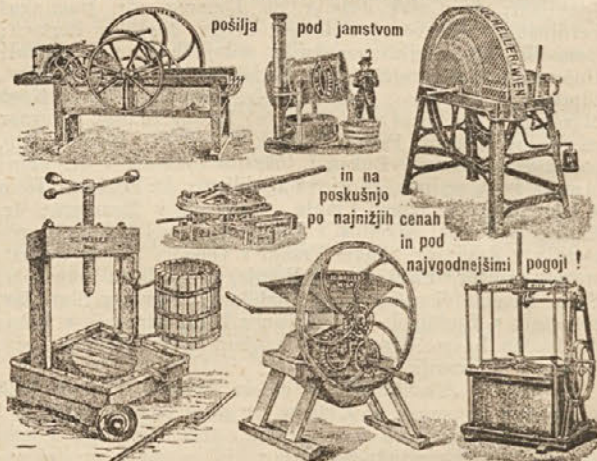
zdavno preverjeno in znano zdravilo s čvrstnim in krepilnim uplivom pri motenem prebavljanju, pri krču v želodcu in zabasanju.

1 steklenica velja 20 kr., 1/2 tucata 1 gld., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Lepa kmetija,

novo pohištvo, obokan hlev, njiv za 20 birnov posetje, travniki, pašnik, gozd zarščen, vsega 31 oralov, je naprodaj v Čahorčah pri Kotmari vesi. Prodá se tudi 30 panjev bučel. Več pové Aleš Bizjak v Kotmari vesi (Kötmansdorf bei Klagenfurt).

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Itto železo, sivo ali prirejeno, za vsakovrstne stroje. Bogato ilustrovani 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

J.G. HELLER, DUNAJ
2/2 PRATERSTRASSE № 49.
Preprodajalci se iščeja

☛ Današnja številka obsega šest strani. ☛